

של חֲדוּה יֵצֵא יְסוּד הָעוֹלָמִים וְנִקְרָא מוֹסֵף. מִכָּאן יֵצְאוּ כָּל הַצְּבָאוֹת לְמִטָּה וְרוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת בְּסוּד יְהו"ה צְבָאוֹת, אֶל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת.

לַיְלָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ מִצַּד שֶׁל הַשָּׁמַיִם מֵאוֹתוֹ חֲשֵׁף. וּבְגִלְל שְׂפָאוֹת אוֹתוֹ הַחֲשֵׁף לְהַתְּכַלֵּל בִּימִין וְנִחְלַשׁ כְּחוֹ, הַתְּפַשֵּׁט מִמֶּנּוּ הַלְּיָלָה הַזֶּה. כְּשֶׁמִּתְחִיל לְהַתְּפַשֵּׁט הַלְּיָלָה הַזֶּה כְּשֶׁעֲדִין לֹא הִסְתִּיִּם, אוֹתוֹ חֲשֵׁף נִכְנָס וְנִכְלָל בִּימִין, וְהַיְמִין אוֹחֵז אוֹתוֹ וְנִשְׁאֵר בַּחֲסָרוֹן הַלְּיָלָה הַזֶּה. וְכִמוֹ שְׂפָאוֹת הַחֲשֵׁף לְהַכְּלִיל בְּאוֹר, כִּף הַלְּיָלָה תִּפְאוֹתוֹ לְהַכְּלִיל בַּיּוֹם. הַחֲשֵׁף גּוֹרֵעַ אוֹרוֹ, וְלִכְּן הוֹצִיא דְרָגָה בַּחֲסָרוֹן וְלֹא בְּאוֹר. הַחֲשֵׁף לֹא מְאִיר, אֲלֵא כְּשֶׁנִּכְלָל בְּאוֹר. לַיְלָה שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ לֹא מְאִיר אֲלֵא כְּאִשֶׁר נִכְלָל בַּיּוֹם. חֲסָרוֹן הַלְּיָלָה לֹא מְשַׁתֵּלֵם אֲלֵא בְּמוֹסֵף. מֵה שְׁנוֹסֵף כָּאֵן - נִגְרַע כָּאֵן.

בְּמוֹסֵף הֵיךְ בּוֹ סוּד שֶׁל הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְסוּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי בְּכָל הַצְּדִידִים, וְלִכְּן נוֹסְפוֹ בּוֹ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. בַּלְּיָלָה נִגְרָעִים מִמֶּנּוּ שְׁנֵי אֵלֶּה, וְאֵז קָרָא כְּתוּב וַיִּקְרָא, וְנִגְרַע מִמֶּנּוּ וַי"ו, וְכְתוּב קָרָא לַיְלָה. כָּאֵן סוּד שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת שֶׁל כְּתוּר עֲלִיּוֹן.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַיָּמִים וְגו'. כָּאֵן בְּפֶרֶט הַסּוּד לְהַפְרִיד בֵּין מַיִם עֲלִיּוֹנִים לְתַחְתּוֹנִים בְּסוּד הַשָּׁמַיִל. [נ"א] שְׂעֵד כָּאֵן סוּד הַיְמִין הוּא, וְכָאֵן הוּא סוּד הַשָּׁמַיִל, וְלִכְּן הִרְבּוּ מִחֲלָקַת [ב"ב] בְּגִלְל זֶה לַיְמִין. הַיְמִין הוּא שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, וְלִכְּן בִּימִין כְּתוּב הַכֹּל, שְׁהָרִי בּוֹ תְלוּיָהּ כָּל

סְטָרִין בְּחֲדוּה דְכָלָא בִּיה. וַיְמַהְיֶהוּא תוֹסֵפֶת דְּחֲדוּה נְפִיק יְסוּדָא דְעֲלָמִין וְאִקְרִי מוֹסֵף. מֵהֵכָא נִפְקִין כָּל חַיִּילִין לְתַתָּא וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין קְדִישִׁין בְּרִזָּא יְהו"ה צְבָאוֹת, אֶל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת.

לַיְלָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, מִסְטָרָא דְשָׁמַיִלָא מֵהוּא חֲשֵׁף. וּבְגִין דִּיהוּא חֲשֵׁף תִּיאוּבְתִיָּה לְאִתְּכַלְלָא בִּימִינָא וְחֲלַשׁ תוֹקְפִיָּה, אִתְּפַשֵּׁט מִנִּיהָ הָאִי לַיְלָה. כִּד שְׂאִרִי לְהַתְּפַשֵּׁטָא הָאִי לַיְלָה עַד לֹא אִסְתִּיִּם, הוּא חֲשֵׁף עָאֵל וְאִתְּכַלִּיל בִּימִינָא וַיְמִינָא אֲחִיד לִיה, וְאִשְׁתָּאר בְּגִרְעוֹ הָאִי לַיְלָה. וְכִמָּה דְחֲשֵׁף תִּיאוּבְתִיָּה לְאִתְּכַלְלָא בְּאוֹר הַכִּי לַיְלָה תִּיאוּבְתִיָּה לְאִתְּכַלְלָא בַּיּוֹם. חֲשֵׁף גֵרַע נְהוּרִיָּה, וּבְגִין כִּף אִפִּיק דְרָגָא בְּגִרְעוֹ וְלֹא בְנְהִירוֹ. חֲשֵׁף לֹא נְהִיר אֲלֵא כִּד אִתְּכַלִּיל בְּאוֹר. לַיְלָה דְנִפְק מִנִּיהָ לֹא נְהִיר אֲלֵא כִּד אִתְּכַלִּיל בַּיּוֹם. גְּרִיעוֹ דְלַיְלָה לֹא אִשְׁתֵּלִים אֲלֵא בְּמוֹסֵף. מֵה דְאִתּוֹסֵף הֵכָא גֵרַע הֵכָא.

בְּמוֹסֵף הוּה בִּיה רִזָּא דְנִקוּדָה עֲלָאָה וְרִזָּא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא בְּכָל סְטָרִין, וּבְגִין כִּף אִתּוֹסֵף בִּיה תְרִין אֲתוּוֹן. בְּלִילָא גְרִיעוֹ בִּיה אֲלִין תְרִין. כִּדִּין קָרָא כְּתִיב וַיִּקְרָא וְנִגְרַע מִנִּיהָ וַי"ו וְכְתִיב קָרָא לַיְלָה. הֵכָא רִזָּא דְשָׁמָא דְשְׁבַעִין וְתְרִין אֲתוּוֹן גְּלִיפָא דְכְתָרָא עֲלָאָה:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַיָּמִים וְגו', הֵכָא בְּפֶרֶט רִזָּא לְאִפְרָשָׁא (ב"ב) מִיִּין עֲלָאִין לְתַתָּאִי (לְתַתָּאִין) בְּרִזָּא דְשָׁמַיִלָא. (נ"א) וְאִתְּבַר) הֵכָא מִחֲלוּקַת בְּרִזָּא דְשָׁמַיִלָא. דְעַד הֵכָא רִזָּא דִימִינָא הוּא, וְהֵכָא הוּא רִזָּא דְשָׁמַיִלָא, וּבְגִין כִּף אִסְגִּיאוֹ מִחֲלוּקַת (נ"א ב"ב) בְּגִין דָּא לַיְמִינָא. יְמִינָא